

Huvudman

Mjölby kommun
mjolbykommun@mjolby.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Trojenborgsskolan MH i Mjölby kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mjölby kommun att senast den **2022-10-05** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Mjölby kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Mjölby kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att elever, vilka bedömts ha behov av extra anpassningar, ges sådana anpassningar. Rektorn ska följa upp och dokumentera vilka elever som är i behov av extra anpassningar samt att de ges sådana. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 5 oktober 2022 (3 kap. 5 § skollagen, Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [nedan Lgr 11] 2.8 Rektorns ansvar)
2. Se till att genom informationsinsatser till personalen klargöra skyldigheten att anmäla till rektorn om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i

form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Dessa informationsinsatser ska genomföras senast den 30 september 2021. En redovisning av denna information ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 5 oktober 2022. (3 kap. 7 § skollagen, Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar)

3. Se till att personal anmäler till rektorn om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 7 § skollagen)
4. Se till att en utredning av särskilt stöd görs för de elever, vilkas behov av en sådan utredning har anmälts till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som har gjorts och hur många utredningar som har påbörjats under perioden den 15 augusti till och med den 30 september 2022. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 5 oktober 2022. (3 kap. 7 § skollagen, Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar)
5. Se till att rektorn för varje utredning om särskilt stöd som avslutats innan den 30 september 2022, fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under perioden 15 augusti till 30 september 2022. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 5 oktober 2022. (3 kap. 9 § och 29 kap. 10 § skollagen, Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar)

Område utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del som avser ordningsregler och disciplinära åtgärder.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2022 inlett en tillsyn av Trojenborgsskolan MH i Mjölby kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Trojenborgsskolan MH följer gällande bestämmelser om arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd samt studiero. Skolinspektionen har som en del av utredningen genomfört verksamhetsbesök på skolenheten den 25 och 27 april 2022. Under besöksdagarna intervjuade Skolinspektionen elever, lärare, elevhälsa och rektorn. I samband med verksamhetsbesöket genomfördes också ett antal lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. betygskataloger för vårterminen 2021

och höstterminen 2021 samt åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att det finns elever som inte alltid ges de extra anpassningar som lärarna har identifierat att respektive elev har behov av för att nå minst kunskapskraven. Rektorn uppger att den uppföljning som gjorts av extra anpassningar visar att lärarna inte alltid ger eleverna de extra anpassningar som de har behov av utan istället ges generella anpassningar på gruppnivå. Anledningen till detta är enligt rektorn att lärarna upplever att de inte hinner med att hantera de olika behoven av extra anpassningar som finns i undervisningsgrupperna.

Av dokumentstudier och intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framgår vidare att det finns elever som under flera terminer fått betyget F i flertalet ämnen utan att de har anmälts till rektorn. Elevhälsan uppger att det finns en osäkerhet hos lärarna hur länge eleverna ska ha extra anpassningar innan de ska anmäla eleven till rektorn.

Av intervju med rektorn och elevhälsa framgår att det finns elever vars utredning inte har påbörjats trots att eleverna har anmälts för utredning av behov av särskilt stöd i början av innevarande läsår till rektorn och han har fattat beslut om att utredning ska inledas. Rektorn ger exempel på att han i februari 2022 fattade beslut om att genomföra en utredning av en elev men att utredningen ännu inte har påbörjats. Rektorn uppger vidare att det finns elever med låga meritvärden och flertalet F i betyg som har anmälts till rektorn men där utredning ännu inte har påbörjats.

Av intervju med rektorn framgår vidare att det finns elever där rektorn efter utredning fattat beslut om särskilt stöd och att åtgärdsprogram ska utarbetas men av dokumentstudier och intervju med rektorn framgår att åtgärdsprogram saknas för vissa av dessa elever.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som

minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 9 § framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses ska framgå av åtgärdsprogrammet. Det ska också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn och rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan bland annat om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt, eller i form av anpassad studiegång. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 29 kap. 10 § skollagen framgår att i ärenden enligt skollagen som avser myndighetsutövning mot någon enskild ska vissa bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas, däribland bestämmelser om dokumentation och motivering av beslut samt underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till.

Enligt Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar, har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Vidare framgår att rektorn, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver. Det framgår även att rektorn ansvarar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen visar att extra anpassningar inte ges till alla de elever som skolpersonalen identifierat har behov av sådana anpassningar. Vidare framgår att lärare inte alltid anmäler till rektorn om de befäras att en elev inte kommer nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det finns även brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd när det har anmälts till rektorn att det kan befäras att en elev inte kommer nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots extra anpassningar. Det saknas även utarbetade åtgärdsprogram för elever trots att rektorn efter utredning av elevens behov av särskilt stöd fattat beslut om att åtgärdsprogram ska utarbetas.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att dessa brister innebär en risk för att eleverna inte ges rätt förutsättningar för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Mjölby kommuns verksamhet vid Trojenborgsskolan MH uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar och särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Mjölby kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Område utan konstaterade brister

Ordningsregler och disciplinära åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Ordningsregler på skolan och regler för arbetet och samvaron i elevgruppen

Av Skolinspektionens intervjuer med elever och lärare framkommer att lärare tillsammans med eleverna utvecklar regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen och att det finns ordningsregler på skolan. Rektorn uppger att ordningsreglerna beslutas av honom och att eleverna involveras i arbetet med att utarbeta ordningsreglerna genom elevrådet.

Disciplinära åtgärder

Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framkommer att elever har uppträtt olämpligt och att det finns lärare som har visat ut elever från undervisningslokalen. Vidare framgår av intervju med rektorn att händelser med olämpligt uppträdande har utretts och att åtgärder vidtagits för att få eleverna att ändra sitt beteende.

Rättslig reglering

Ordningsregler på skolan och regler för arbetet och samvaron i elevgruppen

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler på skolan som rektorn beslutat om. Ordningsreglerna ska utarbetats under medverkan av eleverna och följas upp. I förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet föreskrivs i del 2.1 Normer och värden bland annat att läraren tillsammans med eleverna ska utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen.

Disciplinära åtgärder

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse ska rektorn se till att det startas en utredning där saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Vidare framgår av 5 kap. 10 § samma lag att rektorn ska, med utgångspunkt i vad som framkommit vid en utredning enligt 5 kap. 9 § första stycket, se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. Av 5 kap. 6 § skollagen framgår bland annat att rektorn eller en lärare i grundskolan får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Vidare framgår att det får beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, enligt de förutsättningar som anges i 7 §. Av 5 kap. 24 § skollagen framgår under vilka omständigheter som en åtgärd, som vidtas för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande, ska dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav gällande ordningsregler och disciplinära åtgärder. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Anna Åhman Lundberg

Anna Åhman Lundberg

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Åhman Lundberg

X Ulrika Hultberg

Ulrika Hultberg

Föredragande

Signerat av: Ulrika Hultberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Victoria Bedoire medverkat.